

1. Sosyal hayatı düzenleyen kurallar şu şekilde sıralanabilir:

- Din kuralları
- Ahlak kuralları
- Görgü kuralları
- Örf ve adet kuralları
- Hukuk kuralları

Cevap: B

2. Tüm sosyal düzen kurallarının yaptırımı vardır. Ancak kuralların hepsi somut yaptırıma dayalı değildir. Hukuk kurallarının yaptırımı somut (maddi-devlet tarafından), diğer sosyal düzen kurallarının yaptırımı soyut (toplumsal) olur.

Cevap: A

3. Sosyal düzen kurallarının her biri kendi özgü normlara sahiptir. Bu normlara uyulmadığında yine her birinde kendilerine özgü yaptırımlar olacaktır. Bu nedenle tüm sosyal düzen kurallarının yaptırımı vardır ancak yaptırım türleri farklı olabilir.

Cevap: B

4. Hukuk kurallarının özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

- Geneldir. (Kişilere özgü konulmaz)
- Sürekli.
- Herkes için bağlayıcıdır.
- Soyut özelliktedir.
- Somut yaptırıma dayalıdır.
- Ceza kanunları haricinde diğer kanunlarda sosyal düzen kurallarından etkilenilebilir.

Cevap: B

5. Müeyyide, yaptırım demektir. Hukuk kurallarının yaptırımları şu şekilde sıralanabilir:

- Ceza
- Cebri icra
- Tazminat
- İptal
- Hükümsüzlük

Bunların dışında var olan yaptırımlar "ayıplama, dışlama, hor görme" gibi ancak diğer sosyal düzen kurallarının yaptırımı olabilir.

Cevap: D

6. **A seçeneği:** tazminat uygulanabilir.

B seçeneği: tek taraflı bağlamazlık yani askıda geçersizlik uygulanabilir.

C seçeneği: Devlet organlarının ya da idari birimlerin yapmış olduğu hatalı, yanlış işlemlerinden geri dönmeleri için iptal yaptırımı uygulanır.

D seçeneği: Nispi butlan yani iptal edilebilirlik uygulanır.

E seçeneği: Mutlak butlan yani kesin geçersizlik uygulanır.

Soruda verilen "valilik" kavramı, idareyi yani devleti anlatır. Bu nedenle iptal yaptırımı söz konusu olur.

Cevap: C

7. **I. Yokluk:** Yapıldığı andan itibaren o işlem, o durum baştan geçersizdir. Daha sonra herhangi bir irade ya da işlemle geçerli hale gelemez.

II. Mutlak butlan: Yapıldığı andan itibaren o işlem ya da o durum baştan geçersizdir. Daha sonra herhangi bir irade ya da işlemle geçerli hale gelemez.

III. Nispi butlan: Yapıldığı anda o işlem, o durum geçerlidir. Ancak kişinin kendi isteğiyle iptal edilebilir.

IV. Tek taraflı bağlamazlık: Yasal temsilcinin onayı alınana kadar yapılan bazı hukuki işlemler başlangıçta geçersizdir. Daha sonra temsilcinin onayı geldiğinde geçerli hale gelebilir.

Cevap: B

8. Yokluk, hukuk düzeninde olmayan anlamına gelir. Genel olarak işlemlerin kurucu unsurları yoksa hukuki düzeni kapsamayan bir durum oluşmuştur.

A seçeneği: Yokluk olacaktır.

B seçeneği: Nispi butlan (iptal edilebilirlik) olacaktır.

C seçeneği: Tek taraflı bağlamazlık (askıda geçersizlik) olacaktır.

D seçeneği: Mutlak butlan (kesin geçersizlik) olacaktır.

E seçeneği: İptal yaptırımı uygulanacaktır.

Cevap: A

9. Mutlak butlan (kesin geçersizlik), kanunda emredilen unsurlara uyulmaması anlamına gelir. Hukuki düzende yer alan ancak kişiler tarafında yerine getirilmeyen bazı durumlara uygulanır.

A seçeneği: Tek taraflı bağlamazlık olur.

B seçeneği: Yokluk olur.

C seçeneği: Mutlak butlan olur.

D seçeneği: Nispi butlan olur.

E seçeneği: Tek taraflı bağlamazlık olur.

Cevap: C

10. Yapılan bir işlem (sözleşme gibi) yapıldığı anda geçerli ancak daha sonradan geçersiz olabileceksen bu ancak nispi butlan durumlarında söz konusu olur. İrade eksikliği (hata, hile, korkutma, madde-alkol etkisi...) olan durumlar olmalı.

Cevap: D

11. **Kurucu unsur eksikliği:** Yokluk

Emredici unsur eksikliği: Mutlak butlan

İrade eksikliği: Nispi butlan

Yaş küçüklüğü ya da kısıtlılık: Tek taraflı bağlamazlık

Cevap: A

12. Bir durumun hukuka, kanuna ya da genel ahlak düzenine aykırı olması o işlemi kesin geçersiz yani mutlak butlan yapar.

Cevap: B

13. **Kurucu unsur eksikliği:** Yokluk

Emredici unsur eksikliği: Mutlak butlan

İrade eksikliği: Nispi butlan

Yaş küçüklüğü ya da kısıtlılık: Tek taraflı bağlamazlık

Cevap: C

14. Yasal temsilcinin iznini alarak belli işleri yapabilenler ergin olmayanlar ya da kısıtlı olanlardır. Bu kişiler kural olarak veli ya da vasi (yasal temsilci) onayı olmadan sözleşme gibi bir işlem yapmışsa başta geçersizdir. Ancak daha sonra yasal temsilcilerinin onayı ile geçerli olabilir.

Cevap: B

15. Genel olarak yazılı metinlerin altına imza atılması gerektiği bilinmektedir. Bu, hukukun emrettiği hükümlerden biridir.

Hülya'nın imza atmaması emredici kurallara aykırı davranıldığını gösterir.

Cevap: D

16. "Devletin zor kullanması" ifadesinin geçtiği yaptırım sorularının cevabı kural olarak cebri icradır.

Cevap: A

17. "Kusur-zarar" bu kavramlar bir yaptırım sorusunda kullanıyorsa bu ancak tazminat olabilir. Zararın ödenmesi için mahkeme tazminat belirler.

Cevap: B

18. Yasama yorumu, yargının görev alanı olan kanun maddelerinin davaya uygulanmasının yasama tarafından yerine getirilmesi demektir. Bu ancak kuvvetler birliğinin olduğu dönemlerde uygulanabilirdi.
- Türkiye Cumhuriyeti'nde 1961 Anayasası'ndan beri kuvvetler ayrılığı uygulanmaktadır.

Cevap: B

19. 'Sözlük-dilbilgisi" kavramları yorumlama sorularında kullanılıyorsa bu ancak lafzi yorum yöntemlerinde olabilir.

Cevap: D

20. Her hukuk kuralının yapılmasının bir amacı vardır. Genel ahlakı korumak ya da korunmaya ihtiyacı olanlar için sosyal adalet gibi amaçlar olabilir. Bu amaçlar o kuralı koyanlar (TBMM, cumhurbaşkanı ya da bakanlar gibi) tarafından belirtilir. Amaçların incelenmesi amaçsal yorum olur.

Dikkat: Hukuk kurallarının konulduğu dönemin olaylarına, gelişmelerine bakmak tarihi yorum olur.

Cevap: B

TASARI & DEV KADRO

1. “Aksi belirtilmeyen..., tarafların iradesinin olmayan... aksi bir hükmün bulunmaması...” gibi ifadeler soru kalıplarının içinde yer alıyorsa tamamlayıcı hukuk kuralları hükümleri geçerlidir.

Cevap: C

2. Hukuki işlemde (sözleşme) tarafların metinde yazdıkları ifadelerden, sözlerden hukuki bir neticeye varılması yorumlayıcı hukuk kuralı olur.

Dikkat: Yorumlayıcı ve tamamlayıcı hukuk kuralları sorularda karışma ihtimaline sahiptir. Tamamlayıcı kurallarda insanlar hukuki işlemlere hiçbir ifade yazmaz, onların yazmadıklarını da hukuk doldurur. Yorumlayıcı hukuk kurallarında ise kişiler sözleşmeye isteklerini ifade eder ve bu ifadelerinin hukuki karşılığı bulunur.

Cevap: E

3. Kişilerin uymak zorunda olduğu ve hiçbir şekilde aksi kararlaştırılmayan kurallar emredicidir.

Dikkat: “Aksi kararlaştırılmadıkça...” ifadesi tamamlayıcıdır. “Aksi kararlaştırılmaz.” ifadesi ise emredicidir.

Cevap: A

4. Emredici hukuk kuralları kesin ifadeler içerir. Bir durumun yasak olduğunu belirtebilir ya da uyulması gerekeni doğrudan belirtir.

Dikkat: Emredici ve tanımlayıcı hukuk kuralları örnekler üzerinden verilen sorularda karışabilir. Bu durumda sorudaki ifadeye “Nedir?” sorusu yöneltilmez. Soruya cevap alınabiliyorsa tanımlayıcı, cevap alınamıyorsa emredici hukuk kuralıdır.

Soruya “Dernek nedir?” diye sorulduğunda anlamlı bir cevap alınamadığı görülür. Bu nedenle burada emredici hükümler geçerlidir.

Cevap: A

5. Tanımlayıcı hukuk kurallarında sosyal düzende kullanılan kavramların anlamları açıklanır.

Dikkat: Emredici ve tanımlayıcı hukuk kuralları örnekler üzerinden verilen sorularda karışabilir. Bu durumda sorudaki ifadeye “Nedir?” sorusu yöneltilmez. Soruya cevap alınabiliyorsa tanımlayıcı, cevap alınamıyorsa emredici hukuk kuralıdır.

Soruda “İkametgah nedir?” diye sorulduğunda anlamlı bir cevap alındığı görülür. Bu nedenle burada tanımlayıcı kurallara vardır.

Cevap: B

6. Soru kökünde yer alan “taraflarca belirtilmemiş” ifadesi tamamlayıcı hukuk kuralını gösterir.

Cevap: D

7. Yorumlayıcı hukuk kuralları sözleşmelerde yazılı olan ifadelerden kişilerin ne anlatmak istediklerini belirtir. Soruda belirtilen “ay başı” kavramıyla anlatılmak istenen her ayın birinci günü, “ay ortası” her ayın 15.günü, “ay sonu” ise her ayın son gününü kasteder.

Dikkat: Yorumlayıcı hukuk kurallarında kişilerin sözlerinden ve davranışlardan doğan bir açıklama vardır. Sözleşmeye bir ifade yazılır ya da kişinin bir olay karşısında gösterdiği tavır nedeniyle yorumlama yapılır.

Tanımlayıcı hukuk kuralları ise kişilerin hal ve sözlerini değil, hukuki terimleri açıklar.

Cevap: E

8. Yürürlükte olmak, o gün hala geçerli ve uygulanılıyor anlamına gelir. Devletin resmi organları tarafından konulması ise yazılı hukuk kurallarını ifade eder. Yazısız hukuk kuralları örf ve adet hukukunu genel olarak ifade eder. Devletin organları tarafından konulması mümkün değildir.

Dikkat:

Yazılı ve yazısız + yürürlük: Pozitif hukuk

Yazılı + yürürlük: Mevzu hukuk

Cevap: B

9. Pozitif hukuk kuralları yürürlükte bulunan, yazılı ve yazısız hukuk kaynaklarını ifade eder.
- 1982 Anayasası yürürlükte ve yazılıdır.
 - Türk Borçlar Kanunu yürürlükte ve yazılıdır.
 - Ölüm cezası 2004 anayasa değişikliği ile kaldırılmıştır. Yürürlükte değildir.
 - Parlamentar sistem 2017 anayasa değişikliği ile kaldırılmıştır. Yürürlükte değildir.
 - Ticari örf ve adet hukuku uygulanan ve yazısız hukuk kaynağıdır.

Cevap: C

10. Normlar hiyerarşisi yazılı hukuk kaynaklarını ifade eder. Örf ve adet hukuku asli ancak yazısız kaynaktır.

Cevap: A

11. Hukukun kaynakları yazılı, yazısız ve yardımcı kaynaklardır. Davalarda hakim in sıra ile uygulamak zorunda olduğu normlardır.
- Soruda yer alan kurallardan sadece örf ve adet kuralları devlet tarafından kaynak olarak kullanılabilir.
- Dikkat:** Hukukun kaynağı ile hukuk kuralının etkilenebilmesi aynı ifade değildir. Kaynaklık bağlayıcı olduğunu gösterir. Ancak etkilene, toplumsal değerlerin dikkate alınarak kanun koyucuların kural oluşturmaları demektir.

Cevap: D

12. Hukuki uyumsuzlukların çözümü mahkeme tarafından yerine getirilir. Çözüm hukuk kaynaklarının belirtilen sıra ile uygulanması sonucunda olur. Öncelikle yazılı hükümlerde yer alan normlar hiyerarşisine bakılır. İçtihadı birleştirme kararları normlar hiyerarşisinde kanunla aynı sırada yer alır.

Dikkat: İçtihadı birleştirme kararları ile içtihatlar aynı kavram değildir. İçtihat, herhangi bir davanın sonucudur. Yardımcı kaynaktır. Ancak, içtihadı birleştirme kararları Yargıtay'ın ilgili dairesi tarafından yapılır. Yazılıdır ve normlar hiyerarşisinde yer alır.

Cevap: D

13. Kanunla eşit olanlar:
- İnsan haklarını içermeyen milletlerarası anlaşmalar
 - İçtihadı birleştirme kararları
 - Cumhurbaşkanlığı olağanüstü kararnameleri
- Dikkat:** İnsan hakları, temel hakları içeren milletlerarası anlaşmalar anayasa değerindedir.

Cevap: D

14. Hukukun asli kaynakları yazılı ve yazısız kaynaklardır. Yargı kararları (içtihat) yardımcı kaynaktır.

Dikkat:

İçtihadı birleştirme kararları: Yazılı

İçtihatlar (yargı kararları): Yardımcı

Cevap: C

15. Mevzu hukuk kuraları yazılı hukuk kaynaklarını ifade eder. Yazılı kuralların davalarda yetersiz olması ise kanun boşluğu olduğu anlamına gelir.

Cevap: D

16. Soruda yer alan tanım kural içi boşluktu. Kural içi boşlukta kanun koyucular kanun metnini bilinçli olarak düzenlemez. Davadaki tarafların sosyal ve ekonomik şartlarına göre hakim tarafından belirlenmesi açıkça belirtilir. Buna da taktir yetkisi denir.

Cevap: E

17. Hakimin yarattığı hukukun özellikleri:

- Hukuk boşluğu durumlarında bu yetkiyi kullanabilir.
- Kanun niteliği taşımaz; bir kuraldır. Sadece o davanın tarafları için bağlayıcıdır.
- Benzer bir davada hukuku yaratan hakim başka bir karar da verebilir.
- Üst yargı denetimi Yargıtay tarafından yerine getirilir.

Cevap: C

18. Kanun koyucuların farkında olmadan, gözünden kaçan, kanun maddesinin yetersiz olduğu boşluk türü örtülü boşluktur.

Cevap: D

19. "Nafaka, tazminat, velayet..." gibi kavramlar sorularda ifade edilmişse kural içi boşluk var demektir. Kural içi boşluk ise hakime verilen taktir yetkisi ile ortadan kaldırılır.

Cevap: A

20. Kanun boşluğu yazılı kuralların somut olaylarda yetersiz olması anlamına gelir. Soruya göre öncülde verilen yazılı kurallardaki yetersizlikler kanun boşluğunu meydana getirir.

Cevap: C

TASARI & DEV KADRO

1. Devletin özelliklerini (yönetim şekli, bayrağı, başkenti...) ve organlarını (yasama, yürütme ve yargı) inceleyen, düzenleyen hukuk dalı anayasa hukukudur.

Dikkat: Soru kökünde "organ" ifadesi kullanılıyorsa anayasa hukukundan bahsediliyordur. Ancak soru kökünde "örgüt" ifadesi kullanılıyorsa idare hukuku cevap olacaktır.

Cevap: A

2. Mahalli idareler (belediye, köy vb.) ve kamu kurumları (üniversiteler, meslek birlikleri vb.) devletin örgütleri arasında yer alır. Bunların düzenlendiği hukuk dalı da idare hukukudur.

Cevap: B

3. Ceza hukukunda düzenlenen kurallar, ceza kanununda yazılıdır. Kanuna aykırılık söz konusu olduğunda kişilere "ceza" denilen bir yaptırım türü uygulanır.

A seçeneği: Hangi davranışların ceza ile sonuçlanacağı yani hangi davranışların yasak olduğu kanunlarla açıklanır. Yani yasama organı (TBMM) belirler.

İdari işlem olarak geçen ifade cumhurbaşkanı, bakanlar ya da kamu tüzel kişiliği olan idareleri ifade eder. Bu organların ceza belirleme yetkisi yoktur.

B seçeneği: Hukuk kuralı oldukça geniş bir kavramı ifade eder. Başka hukuk dallarını da içerir. Ancak cezalar sadece ceza kanunlarına aykırılık söz konusu olduğunda verilir.

C seçeneği: Cezai işlemler adli para cezası veya hapis cezalarıdır. Özellikle kişilere 1 yıldan fazla hürriyeti bağlayıcı hapis cezası verilmişse kişi kamusal haklardan kısıtlanabilir.

D seçeneği: Genel af doğrudan yasama organının çıkardığı kanun ile olur. Özel af ise cumhurbaşkanının talebi üzerine şartları sağlayan bir hükümlü için yine yasama organının verdiği karar ile çıkarılır. "İdari" kavramı yürütme organını (cumhurbaşkanı, bakanlar vb.) ifade eder. Ancak görüldüğü üzere af kararını veren yasama organıdır.

E seçeneği: Yargılama 2 şekilde olabilir: Tutuklu ve tutuksuz. Hangi şekilde olursa olsun masumiyet karinesi gereği kişinin suçu yargılama sırasında ispat edilene kadar kısıtlılık söz konusu olamaz. Delillerle cezası kesinleştiğinde ancak kısıtlılık olabilir.

Dikkat:

Genel affın talebi: Milletvekilleri (af kanunu teklifi)

Genel affa karar vermek: TBMM

Özel affın talep edilmesi: Cumhurbaşkanı

Özel affa karar vermek: TBMM

Cevap: C

4. Cezaların şahsiliği ilkesi gereğince, kişilerin ölümü halinde cezası da sona erecektir. Kanuni mirasçılar bu cezalardan sorumlu olmayacaktır.

Dikkat: Kişilerin borları öldüğünde kural olarak devam eder. Mirasçılara kalabilir.

Cezalar şahsidir ve ölümle birlikte sona erer.

Cevap: D

5. Ceza kanunda düzenlenen engeli olmayanlar için cezai ehliyetler:

- **0-12 yaşı dolduranlar:** Cezai ehliyetleri yoktur.
- **12-15 yaşı dolduranlar:** İşlenen fiilin bilincinde ise yarısı, değil ise cezai ehliyeti yoktur.
- **15-18 yaşı dolduranlar:** Kanuni cezanın yarısından başlanır yargılamaya
- **18 yaş ve üzeri:** Cezai ehliyeti tamdır.

Dikkat: Hem sağır hem de dilsiz engelinde olanlar için yukarıda verilen yaş aralıkları +3 yaş şekilde düzenlenir. (Örnek: 0-15 yaş: Cezai ehliyeti yoktur, 15-18 yaş dolduranlar: Farkında ise yarısı, değilse cezai ehliyeti yoktur...)

Cevap: C

6. Ceza olarak kabul edilen yaptırımlar şunlardır:

Hapis cezaları:

Sürelî hapis cezası (1 yıldan 20 yıla kadar olan hapis cezaları)

Müebbet hapis cezası (20 yıldan fazla olan hapis cezaları)

Ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası

Adli para cezası: 1 yıldan az olan hapis cezalarının hakim kararı ile paraya çevrilmesidir.

Vergi cezası adli değil idari bir cezadır. Hapis cezasının paraya çevrilmesi gibi bir durum vergi cezasını ifade etmez. O nedenle ceza kanunlarında düzenlenen bir ceza türü değildir.

Cevap: C

7. Suçun unsurları: İcrai ve ihmaldir. İcrai suçun oluşması içinde iki unsur bulunur: Maddi (fail, mağdur, hukuka aykırı fiil) ve manevi (kasıt ve taksir)

Cevap: A

8. Yargılama sırasında kanuna uygun delillerle kişinin suçlu bulunması ve cezasının sabit hale gelmesi hükümlülük ile ilgilidir.

Dikkat: Tutukluluk, kişinin delilleri karartmaması ya da kaçmaması için cezaevinde kalarak yargılanması demektir. Burada kişinin henüz suçlu olduğu kesinleşmemiştir.

Cevap: E

9. Genel affın talebi: Milletvekilleri (af kanunu teklifi)

Genel affa karar vermek: TBMM

Özel affın talep edilmesi: Cumhurbaşkanı

Özel affa karar vermek: TBMM

Cevap: D

10. Şüpheli bir kişi ile ilgili delillerin toplanması ve kendisi hakkında iddianame hazırlanma aşaması soruşturma olarak kabul edilir. Kural olarak savcılar tarafından yerine getirilir.

İddianamenin kabul edilmesi ve kişinin artık yargılanmaya başlandığı aşama ise kovuşturma aşamasıdır.

Cevap: C

11. Mahkemelerin aralarındaki görev dağılımlarını, hangi konuların hangi yetkili mahkeme tarafından görüleceğini yargılama hukuku düzenler.

Cevap: E

12. İki devlet arasındaki ilişkiyi ya da devlet ile uluslararası kuruluşların arasındaki ilişkiyi inceleyen hukuk dalı devletler genel hukukudur.

Dikkat: Ülkelerin vatandaşlık boyutundaki ilişkileri devletler özel hukukunun konusu olur. (Türk ile Fransız arasındaki evlilik hükümleri gibi.)

Cevap: A

13. **A seçeneği:** Harç, kamu kuruluşlarının sundukları kamusal hizmetlerden yararlananların karşılığında ödediği paradır. (pasaport harcı, öğrenim harcı vb.)

B seçeneği: Resim, bir faaliyeti yerine getirmek için yetkili resmi makamdan izin almak için ödenen ücrettir.

C seçeneği: Vergi, karşılığa dayalı olmadan gelir, gider ya da servet üzerinde kişilerin devlete kanuni olarak verdiği bedeldir. Türk vatandaşları için ödev olarak kabul edilir.

D seçeneği: Şerefiye, idarenin kamusal hizmetleri kapsamında değeri artan taşınmazlar üzerinden alınan değer farkıdır. (Yeni yapılan köprü'nün yanında bulunan araziler)

E seçeneği: Tereke, miras kalan malvarlığı ve borçları ifade eder.

Dikkat: Resim=resmi makam

Şerefiye=şeref madalyası, değerli, kıymetli kelimeleri kullanılarak kodlanabilir, çağrışımla akılda tutulabilir.

Cevap: C

14. Doğrudan alınan vergiler, belirli bir takvim döneminde ödenen, gelir ya da kazançlar üzerinden verilen vergilerdir. Faturalara yansıtılmaz. Kişiler doğrudan her yıl aynı zaman diliminde ödemesini yerine getirir. Genellikle emlak ya da araçlar üzerinden sağlanır.

Cevap: D

15. **A seçeneği:** Vergi kanunundaki şartları taşıyan herkesin vergi vermesi genelliktir.

B seçeneği: Herkesin kazancına ve harcamasına göre vergi vermesi adalettir.

C seçeneği: Mali gücü aynı olanlardan aynı miktarda vergi alınması eşitliktir.

D seçeneği: Kanunda belirlenen koşullar ve oranlar dikkate alınarak vergi uygulaması yapılması kanuniliktir.

E seçeneği: Vergi kanunları yasama organı tarafından değiştirilebilir. Dolayısıyla değişmezlik kavramı vergi için söz konusu değildir.

Cevap: B

16. Resmi makamlardan izin almak için verilen bedel resimdir.

Dikkat: "Resim=resmi"

Cevap: B

17. **A seçeneği:** Borçlunun sadece alacak miktarı kadar değil, tüm malvarlığına devletin yetkili makamı tarafından el konulması iflastır.

B seçeneği: Genellikle iflasa engel olmak için yetkili mahkeme huzuruna çıkılarak alacaklı ile borçlunun anlaşması konkordato olarak tanımlanır.

C seçeneği: Vesayet, yaşı küçük olup velisi bulunmayan kişilere ya da hakkında kısıtlılık kararı alınmış kişilere mahkeme tarafından yapılan denetimdir.

D seçeneği: Borçlunun alacak miktarına denk gelecek şekilde malvarlığına devlet tarafından el konulması hacizdir.

E seçeneği: Rehin, kişinin alacak hakkını kuvvetlendirmek için borçlusunun bir eşyasını güvence olarak elinde tutmasıdır. (Birin evini bankaya ipotek vermesi gibi)

Cevap: D

18. İflas kural olarak tacirlere (ticari işletme sahibi) uygulanır.

Cevap: B

19. İflasa engel olmak için yetkili mahkeme huzuruna çıkılarak alacaklı ile borçlunun anlaşması konkordatodur.

Cevap: D

20. İflas kararı ticaretle uğraşanlar (tacir) için verilir. Yetkili makam da asliye ticaret mahkemesi olacaktır.

Dikkat: Mahkemelerin görev alanlarıyla ilgili sorular ve ipuçları "Yargı" kısmında yer almaktadır.

Cevap: C

1. Hukuk, incelediği konuların niteliklerine göre bazı dallara ayrılmıştır.
- A seçeneği:** Alacaklı ile borçlu arasındaki ilişkiyi inceler.
- B seçeneği:** Nişan, evlilik, soybağı... gibi konuları inceler.
- C seçeneği:** Gerçek ve tüzel kişiler ile bunların haklarını inceler.
- D seçeneği:** Mahkemelerin görevlerini içeren hukuk dalıdır.
- E seçeneği:** İşçi ve işveren arasındaki ilişkiyi, grev, iş sözleşmesi gibi konuları ele alır.

Cevap: B

2. Kamu hukuku dallarında (anayasa hukuku, idare hukuku, ceza hukuku...) devletin üstünlüğü söz konusudur. Kişilerin tercihlerine bırakılmadan uyulması zorunlu kuralları içerir.

Özel hukuk dallarında (medeni hukuk, borçlar hukuku...) kişiler arasında üstünlük bulunmaz. Bu hukuk dallarının düzenlediği konularla ilgili olmayan kişilere bağlayıcılıkları yoktur. Örneğin, evli olmayan kişiler için Medeni Kanun'daki evlilik hükümleri geçerli olmaz.

Borçlar hukuku özel hukuk dalıdır. Taraf üstünlüğü söz konusu değildir. Alacaklı ile borçlu denilen iki taraf da eşit koşullara sahiptir.

Cevap: D

3. **A seçeneği:** Gerçek kişiliğin başlangıcı sağ ve tam doğumdur. Bu seçenekte verilen ifade hak ehliyetinin başlangıcıdır.

B seçeneği: Hak ehliyeti henüz ana rahminde başladığı için, yani daha gerçek kişilik başlamadan hak ehliyeti var olduğu için her gerçek kişinin hak ehliyeti bulunur.

C seçeneği: Fiil ehliyeti için gerçek kişilerin bazı şartları taşıyor olmaları gerekir. (Ayırt etme gücü, erginlik, kısıtlı olmamak) Her gerçek kişi bu özellikleri taşımayabilir.

D seçeneği: Gerçek kişilik Medeni Hukukun yani özel hukukun dalıdır.

E seçeneği: Her doğum ve her ölüm hukuki olay niteliğindedir.

Dikkat:

Gerçek kişiliğin başlangıcı (sağ ve tam doğum) ile hak ehliyetinin başlangıcı (sağ ve tam doğum şartıyla ana rahmine düşmek) sorularda sıklıkla denetlenir.

Cevap: A

4. **A seçeneği:** Gerçek kişiliği sona erdiren nedenler (ölüm karinesi, gaiplik...) kişiler tarafından ispata dayalı olan hukuki olaylardır. İspata dayalı olduğu için adi karine özelliğindedir.

B seçeneği: Ölüm karinesi kararı en büyük mülki idare amiri tarafından verilir. Gaiplik kararları Sulh Hukuk Mahkemesi'nin yetkisindedir.

C seçeneği: Uzun süre haber alınamaması durumuyla gaiplik süreleri 5 yıl, ölüm tehlikesi ile gaiplikte ise 1 yıldır.

D seçeneği: Kesin karine ispata gerek olmayan konuları kapsar. Ancak gerçek kişiliği sona erdiren nedenler ispata dayalıdır.

E seçeneği: Birlikte ölüm karinesinde mülki amirler yetkili değildir.

Cevap: A

5. "Ölü bedenlere ulaşılamamak" ifadesinin geçtiği her soru ölüm karinesidir.

Dikkat: Birlikte ölüm karinesi olması için ölü bedenlerine ulaşılmış ancak hangisinin önce öldüğüne karar verilememiş olmalıdır. İkinci şart da ölenlerin mirasçı, aile üyeleri (baba-çocuk gibi) olması gerekir.

Cevap: C

6. Ölüm tehlikesi ile gaiplikte yetkili mahkeme Sulh Hukuk Mahkemesi'dir.

Cevap: C

7. Ölüm karinesi durumunda herhangi bir süre yoktur. Kişinin ölü bedenine ulaşılabilir kadar makul sürede beklenir. Bedene ulaşamazsa en büyük mülki idare amiri karar verir.

Cevap: E

8. Sağ ve tam doğan kişi artık gerçek kişi olmuştur. Her gerçek kişi de hak ehliyetine sahip olur.

Dikkat: Tasarruf işlemi satış işlemi anlamındadır. Taahhüt işlemi ise ödünç verme-alma işlemidir. Bunlar ancak fiil ehliyeti ile ilgilidir.

Cevap: A

9. Haklara sahip olmak hak ehliyeti ile ilgilidir. Hak ehliyeti ise sağ ve tam doğum şartıyla ana rahmine düşmekle başlar.

Dikkat: Fiil ehliyeti sahip olunan hakları kullanmak demektir. Kişinin eşyasını satabilmesi, herhangi bir şey imzalayabilmesi gibi

Cevap: E

10. Kısıtlılık nedenleri:

- Alkol, kumar, madde bağımlılığı
- Kötü yönetim altında olmak
- Kötü yaşam tarzı
- Savurganlık
- Yaşlılık
- Deneyimsizlik
- Hükümlülük
- Akıl zayıflığı

Bu nedenler altında olan kişiye yasal temsilci olarak vasi atanır ve sınırlı ehliyetsiz olur.

Yasal danışman ise sınırlı ehliyetliler için geçerlidir. Sınırlı ehliyetliler kısıtlı değildir.

Cevap: C

11. Fiil ehliyetinin unsurları:

- Ayırt etme gücünün olması (temyiz kudretine sahip olmak)
- Ergin olmak (yeterli olgunluğa sahip olmak)
- Kısıtlı olmamak

Erginlik, 18 yaşının doldurulması demek değildir.

Yapılacak işlemlere göre yaş şartı da değişir (evlilik için olağan evlilik yaşının 17'nin doldurulması gibi).

Cevap: C

12. Soruda verilen kişi ergin, ayırt etme gücüne sahiptir. Tehdit altında olmak kişiyi kısıtlı hale getirmez ancak irade noksanlığına neden olur. Bu nedenle bu kişi tam ehliyetlidir.

Cevap: D

13. Vesayet altında olan kişi ya kısıtlıdır ya da velisi (anne-baba) bulunmuyordur. Bu nedenle bu kişi sınırlı ehliyetsizdir.

Cevap: B

14. Ergin olmayan kişinin annesinin ve babasının hukuki durumu velayeti ifade eder.

Dikkat: Vesayet, kısıtlıların mahkeme tarafından denetim altına alınmasıdır. Velayet ise anne ile babanın hukuken sahip olduğu yetkidir.

Cevap: C

15. Ergin olmak yeterli olgunluğa sahip olmaktır. Bu nedenle A seçeneği yanlıştır.

Cevap: A

16. Kazai rüştün şartları:

- 15 yaşını doldurmuş olmak
- Küçüğün isteği
- Küçüğün menfaati
- Velisinin izni
- Mahkeme kararı

Dikkat: Kazai rüşt için vasiinin iznine gerek olmaması sorularda sıklıkla denetlenir. Vasiyi atayan mahkemenin (sulh hukuk mahkemesi) kararı ile çocuk ergin kılındığı için ayrıca vasiinin iznine gerek yoktur.

Cevap: B

17. "Ayırt etme gücü yerinde olmayan" şeklinde geçen her ifade kişinin tam ehliyetsiz olduğunu gösterir. Kişinin ayırt etme gücü yoksa ergin olması ya da kısıtlı olması herhangi bir öneme sahip olmaz.

Tam ehliyetsizlerin yapmış olduğu tüm işlemlerin sonucu mutlak butlan olacaktır.

Cevap: A

18. Kayın hısımlığının özellikleri:

- Eşlerin arasında hısımlık yoktur.
- Evlilik olduğunda eşin ailesi ile diğer eş arasında kayın hısımlığı kurulur.
- Evlilik bittikten sonra var olan hısımlıklar devam eder. Ancak yeni kişiler doğarsa aralarında hısımlık olmaz.
- Eski eşin alt ve üst soyu ile evlenilemez. Ancak yan soy ile evlenilebilir.

Cevap: C

19. Yapay hısımlık, mahkeme kararı ile bir kişinin ya da evli bir çiftin bir kişi evlat edinmesi durumunda kurulur. Bu kişinin ergin ya da ergin olmaması önemli değildir. Kanuni şartların tamamlanması durumunda ergin olan ya da olmayanlar evlat edinilebilir.

D seçeneğinde geçen ifade de yarım kan hısımlığı söz konusu olur.

Cevap: D

20. Kayın hısımlığında eşin ailesi ile hısımlık, eş ile kendi ailesi arasındaki hısımlık ile aynı dereceye sahiptir. Ancak evlilik birliğinden doğduğu için "kayın hısımlığı" olacaktır.

Cevap: D

1. Bir borç ilişkisinin 3 unsuru bulunur:

- Alacaklı
- Borçlu
- Edim

Cevap: A

2. Taraflar sözleşme yaptıklarında sözleşme ile ilgisi olmayan kişileri yanıltmak amacıyla yaptıkları kendi aralarındaki anlaşma muvazaadır.

(Bir borçlunun alacaklılarından kaçmak için kendi eşyalarını, anlaştığı kişinin hesabına geçirmesidir.)

Dikkat: Muvazaa ile hile karıştırılabilir. Muvazaa da iki taraf ilgisiz kişi yanıltır. Hile de ise sözleşmenin bir tarafı diğer kişiyi yanıltır.

Cevap: D

3. Zamanaşımı, bir borcun alacaklı tarafından istenebileceği ve borçlunun da ödemek zorunda kalacağı en son süredir.

Genel borç ilişkilerinde zamanaşımı süresi 10 yıldır.

Cevap: D

4. Alacak hakkının nispi hak olduğuna dair sorular çözülmüştü. Buradan hareketle Borçlar Hukukunun ilkeleri arasında yer alan "Nispilik" borç ilişkisinin sadece tarafları ilgilendirdiği anlatır.

Dikkat: İvazlılık ile nispilik karıştırılabilir. İvazlılık, sözleşmenin iki tarafa da borç yüklediğini savunur. Nispilik ise sözleşmede imzası olmayan kimse borçtan sorumlu tutulamaz anlamına gelir.

Cevap: E

5. Borcun konusuna edim denir. Edimin yerine getirilmesi durumuna da ifa denir. Borç parasının ödenmesi, borç konusu eşyanın alacaklıya teslim edilmesi gibi

Cevap: C

6. Borcu sona erdiren nedenler:

- İfa
- İbra
- Yenileme
- Birleşme
- Takas
- Kusursuz imkansızlık

Dikkat: Sorularda en fazla denetlenen "zamanaşımı" ve "ölüm" durumlarıdır.

Zamanaşımına uğrayan borç eksik borç olur. Yani alacaklı yine alacağını isteyebilir; ancak burada borçlu ödememe hakkına sahip olur.

Ölüm ise borcu mirasçıya aktarır.

Cevap: B

7. Eksik borç, dava konusu yapılamayan ancak ödendiğinde ise geri alınamayan borçlardır. Kanuna göre temel olarak eksik borçlar şu şekildedir:

- Kumar borcu
- Ahlaki ödevden kaynaklanan borçlar
- Evlenme tellallığı (simsar)
- Zamanaşımı

Cevap: C

8. Borçlar Hukukunda bir kişinin bir fiilden sorumlu olması için kendisinden kaynaklı bir zarar oluşması gerekir. Buna "kusur sorumluluğu" denir. Kusursuz sorumluluk diye bir ilkesi yoktur.

Dikkat: Sorularda "kusursuz imkansızlık" ile "kusur sorumluluğu" denetlenebilir. Kusursuz imkansızlık, borç konusunun (araba, değerli bir eşya...) borçlunun herhangi bir hatası olmadan yok olması, kırılması anlamına gelir.

Kusursuz imkansızlık borcu sona erdiren bir nedendir. Kusur sorumluluğu ise Borçlar Hukukunun ilkesidir.

Cevap: B

9. Zamanaşımı, bir borcun alacaklı tarafından istenebileceği ve borçlunun da ödemek zorunda kalacağı en son süredir.

Dikkat: Zamanaşımı ile hak düşürücü süre birbiriyle karıştırılabilir. Hak düşürücü süre, bir konuyla ilgili dava açmak için son süredir. Zamanaşımı ise alacak hakkının istenebileceği en son süredir.

Cevap: B

10. Dernekler ve vakıflar, medeni hukukun konusudur. Sendikalar, iş hukukunun konusudur.

Kamu iktisadi teşebbüsleri, idare hukukunun konusudur.

Cevap: B

11. **Kayım:** Belli bir işi yapması için Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından görevlendirilen kişidir.

Vasi: Hakkında kısıtlılık kararı alınmış kişiye Sulh Hukuk Mahkemesi tarafından görevlendirilen kişidir.

Tacir: Bir ticari işletmeyi kendi adına tamamen ya da kısmen işleten kişidir.

Varis: Mirasçıdır.

Muris: Ölen ve mirası dağıtılan kişidir.

Cevap: C

12. Bir konu hakkında resmi bilgilerin kaydedildiği devlet tutanağına sicil denir. Sicildeki yazılan bilgilerin içeriğine göre değişiklik gösterilir. Kişisel durum sicili, tapu sicili, vakıflar sicili gibi...

Taşınmazlar (arsa, arazi, tarla, kat mülkiyeti...) ile ilgili bilgilerin yer aldığı resmi kayıt tapu sicilidir.

Cevap: B

13. **A seçeneği:** Kişilerin iradesi dışında gerçekleşen durumlar hukuki olaydır. Ölüm, doğum gibi

B seçeneği: Kişilerin kendi iradeleriyle kendilerine borç yükleyip haklarını kullanabilmesi hukuki fiildir. Eşya almak gibi

C seçeneği: Kişilerin hukuki fiillerine devletin sonuç bağlaması, iradelerini dış dünyaya açıklamaları hukuki işlemdir. En önemli hukuki işlem sözleşmedir.

D seçeneği: Aksi ispat edilene kadar doğru olduğu kabul edilen bilgiye karine denir.

E seçeneği: Kanuna uygun delillerle kişinin kendini savunmasıdır.

Cevap: C

14. **A seçeneği:** İradi ikametgah, kişinin kendi isteği ile kendi oturacağı yeri seçmesidir.

B seçeneği: Kanuni ikametgah, kişinin yerleşim yerinin devlet tarafından belirlenmesidir. Ergin olmayanlar veya kısıtlılar için geçerlidir.

C seçeneği: İtibari ikametgah, kişinin iradi ya da kanuni ikametgahı olamayacak şekilde yer değiştirmesi halinde bilinen son adresinin ikametgah olarak kabul edilmesidir.

D seçeneği: Sicil, bir konu hakkında resmi bilgilerin kaydedildiği devlet tutanağıdır.

E seçeneği: Karine, aksi ispat edilene kadar doğru olduğu kabul edilen bilgidir.

Cevap: B

15. Vasisi olan bir kişi kısıtlıdır ve kanuni ikametgah hükmündedir. Vasisi olan kişinin kanuni ikametgahı vesayet makamı (vasiyi atayan sulh hukuk mahkemesi) olarak kabul edilir.

Cevap: D

16. Eşya üzerinde kanunen tanınan hakların tamamına aynı hak denir. Aynı haklar da kişilere verdiği yetkiye göre 2'ye ayrılır:

- Mülkiyet hakkı, eşyanın sahibine en geniş yetki veren haktır.
- Sınırlı aynı hak, bir başkasının eşyasını kullanma ya da ondan yararlanma hakkına sahip olmaktır. İntifa, sükna, üst, rehin hakkı gibi

Cevap: C

17. İddet süresi, evliliği sona eren kadının 300 gün geçmeden yeni bir evlilik yapamamasıdır.

Cevap: E

18. Lokavt "işverenin grevi" olarak kabul edilebilir. İşverenin, işçileri işten çıkarması ve yapılan işi durdurmasıdır.

Cevap: A

19. İş Kanunu'na göre haftalık en fazla çalışma saati 45 saattir.

Dikkat: Memurlar Kanunu'na göre haftalık en fazla çalışma saati ise 40 saattir.

Cevap: D

20. Dava açma, özellikle cebri icra işlemlerinde kabul edilen ilkedir. Kişinin kendi hakkını kural olarak devlete başvurarak elde etmesidir. Kişinin borçlusundan alamadığı alacağını icra organlarına başvurarak elde etmesidir.

Cevap: A